

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina
Zborovská 3, 586 01 Jihlava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-1327/23-J
Sp. zn. ČŠIJ-S-242/23-J

Název	Základní škola Ledec nad Sázavou, příspěvková organizace
Sídlo	Nádražní 780, 584 01 Ledec nad Sázavou
E-mail	zsledec@seznam.cz
IČO	71 008 951
Identifikátor	600 086 739
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jaroslav Šťastný
Zřizovatel	Město Ledec nad Sázavou
Místo inspekční činnosti	Komenského 104 a 626, Nádražní 780, Ledec nad Sázavou
Inspekční činnost na místě	23.–24. a 28. 11. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení informací o vzdělávání a činnosti školy, podmínkách, průběhu a výsledcích vzdělávání, naplňování školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. a), b), c) zákona č. 561/2004Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba Základní škola Ledec nad Sázavou (dále škola) vykonává činnost základní školy, základní školy speciální, školní družiny a školní jídelny. Ke dni inspekční činnosti

se v základní škole vzdělávalo 718 žáků ve 29 třídách prvního až devátého ročníku, 13 žáků v přípravné třídě, 22 žáků ve čtyřech třídách základní školy speciální a 212 účastníků um poskytovala škola zájmové vzdělávání v devíti odděleních školní družiny, z toho ve dvou odděleních 15 žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy v dlouhodobém záměru na období 2024 až 2028 stanovil cíle zahrnující všechny základní oblasti činnosti školy. Záměry, které se již v současné době daří naplňovat, souvisejí s prostorovými a materiálními podmínkami, např. kompletní rekonstrukce tělocvičny, modernizace dílen, nákup digitální techniky pro výuku žáků (iPady, tablety, roboty, robotické stavebnice). K úspěšnému plnění dalších cílů patří zejména podpora zapojení žáků do projektů a aktivit i mezi jednotlivými částmi školy rozvíjející sociální, komunikativní a pracovní kompetence žáků. Záměr podporovat individualizovaný a diferencovaný přístup k žákům s ohledem na jejich speciální vzdělávací potřeby je zatím úspěšněji realizován ve třídách základní školy speciální.

K účinnému stylu řízení školy přispívá systém delegování pravomocí na další pracovníky a pravidelné společné porady vedoucích pracovníků. Další vzdělávání zahrnující různá témata probíhá napříč celým pedagogickým sborem a jeho účelnost je vedením školy pravidelně vyhodnocována. Začínajícím učitelům je předávána podpora účinným metodickým vedením. Vhodně nastavená organizační opatření, předávání informací mezi učiteli i v rámci metodických sdružení, předmětových komisí je systémově nastaveno a je účelné. Ke komunikaci mezi všemi účastníky výchovně vzdělávacího procesu o průběhu vzdělávání žáků a dění ve škole je rovněž využíván školní informační systém.

Hospitační činnost je realizována v širším měřítku, a to zejména v rámci předmětových komisí a vzájemných hospitací. Je však spíše formálního charakteru. Systém vyhodnocování hospitačních záznamů funguje v rámci zpětné vazby jednotlivcům, není však vedením školy důsledně sledováno dodržování jednotlivých doporučení. Dílčí negativní jevy např. v oblasti stanovení cílů hodin a jejich následného vyhodnocení, nedostatečné zařazování činností podporujících spolupráci žáků, nedostatečná diferenciací, nevytváření příležitostí k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení, a to vše na druhém stupni, se nedaří zcela odstraňovat. Rovněž inspekční hospitace potvrdily přetrvávání těchto nedostatků.

Školní družina má pro činnost sedmi oddělení vlastní místnosti, prostory školní družiny pro žáky základní školy speciální jsou umístěny v kmenových třídách, vhodně vybavených speciálními rehabilitačními pomůckami pro jejich mentální a tělesný rozvoj.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve třídách prvního stupně přispívali vyučující k příznivé pracovní atmosféře svým klidným a vyrovnaným projevem. Důsledně vyžadovali plnění povinností a současně přistupovali k žákům laskavě a trpělivě. Zatímco v navštívených hodinách prvního stupně využívali vyučující různé a často nápadité a efektivní výchovné a vzdělávací strategie, v hodinách druhého stupně převažovalo frontální působení pedagogů, méně se uplatňovala práce ve dvojici či skupinová práce.

Řízený rozhovor na druhém stupni byl občas střídán plněním úkolů při samostatné práci, zřídka bylo sledováno zařazování cíle hodiny, nedocházelo tak k jeho úspěšnému vyhodnocení. Mnohdy byl cíl hodiny nahrazován sdělením tématu, organizací hodiny

a nepřinášel tak v rámci hodnocení závěru hodiny účinnou zpětnou vazbu žákům i vyučujícím. Minimálně podporován byl na druhém stupni souvislý mluvený projev, sebehodnocení či vzájemné hodnocení žáků. Docházelo však ke zdařilému začleňování mezipředmětových vztahů, rovněž byla sledována podpora kritického myšlení žáků.

V hodinách prvního stupně, a to i u nejmladších žáků, bylo vyučujícími účelně využíváno již vytvořených správných pracovních návyků žáků. Ti bez prodlení zahajovali samostatnou práci, nepotřebovali dodatečné upřesňování zadání. Účelně byly také využívány pomůcky zvyšující názornost výuky, včetně účinného zařazování relaxačních činností. K aktivnímu zapojení žáků na prvním stupni přispívala často užívaná úvodní i průběžná motivace, povzbuzování a pochvaly. Efektivně podporována byla spolupráce žáků nejen při plnění úkolů ve skupinách, ale i vzájemná pomoc mezi pohotovějšími a aktuálně pomalejšími jedinci.

Ve třídách druhého stupně bylo jen sporadicky uplatněno diferencované zadávání úkolů. Přispěla k tomu i převažující společná a zdlouhavá kontrola výsledků. Samostatná kontrola podle předem připravené grafické předlohy využita nebyla. Z prostředků informačních a komunikačních technologií byla využívána pouze projekce předem připravených grafických předloh. Pokročilejší způsoby podpory výuky prostřednictvím uvedených prostředků uplatněny nebyly.

Vzdělávání ve třídách základní školy speciální bylo provázeno přátelskou atmosférou a empatickým přístupem. Důsledně byla uplatňována diferenciacce učiva. Vzdelávání bylo přizpůsobováno tempu žáků a jejich momentálním potřebám. Efektivně docházelo k rozvoji jemné motoriky a grafomotoriky, rovněž byly vhodně podporovány komunikační dovednosti žáků a jejich sociální kompetence. Pedagožky mj. kladly důraz na upevňování naučeného učiva. Také bylo dbáno na strukturu a vizualizaci denních činností.

Významným faktorem zvyšujícím kvalitu výuky byla účinná spolupráce vyučujících s asistentkami pedagoga. Tato účelná kooperace byla zřetelná zejména v individuálním přístupu k žákům, což příznivě působilo na jejich chování. Asistentky pedagoga se rovněž podílejí na výrobě pomůcek, které znásobují názornost výuky.

V přípravné třídě se škola zaměřuje na přípravu dětí k zahájení povinného základního vzdělávání a efektivní vyrovnávání nerovnoměrností v jejich vývoji. Děti získávaly vědomosti a prokazovaly přiměřené znalosti z oblasti světa lidí a přírody, měly potřebu komunikovat a projevovaly zájem o nové poznání. Respektovaly základní společenská pravidla, k sobě navzájem se chovaly přátelsky a ohleduplně.

Sledované aktivity ve školní družině byly účelně zaměřeny na odpočinek i relaxaci. Nabídka činností byla pestrá a vhodně navazovala na základní vzdělávání. Díky individuálnímu přístupu byli žáci vhodně vedeni ke vzájemné spolupráci a porozumění. Účelně si prohlubovali a promyšleně získávali potřebné komunikativní a sociální kompetence. Nenásilnou formou byla účinně uplatněna i environmentální výchova.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vzdělávací výsledky žáků jsou v sumární podobě předkládány na jednáních pedagogické rady. Zjišťování vstupní úrovně znalostí a dovedností při přechodu žáků na druhý stupeň, porovnávání tříd v ročníku nebo při ukončování povinné školní docházky není systematicky organizováno a je realizováno pouze některými vyučujícími. Nepravidelné testování poukazuje na převážně podprůměrné výsledky napříč vzdělávacími předměty. Efektivní využití těchto výsledků není nastaveno a důsledně kontrolováno. Vzhledem k tomu, že škola

nevyužívá pravidelného vlastního ani externího zjišťování průběžně dosahovaných kompetencí žáků, chybí důležitá zpětná vazba pro stanovení stěžejních oblastí podpory.

K některým výukovým nedostatkům zjištěným na základě promyšleně realizované hospitační činnosti se podařilo vedení školy přijmout opatření s cílem zvýšit úspěšnost žáků v jednotné přijímací zkoušce (změna vyučujícího). Setrvalým problémem, který se zatím nepodařilo účinně řešit, je nedostatečná úroveň čtenářské gramotnosti s negativním dopadem do výuky obecně. Pozitivní je získávání informací o úspěšnosti absolventů formou dotazníkového šetření, o nedostacích v připravenosti žáků ke studiu od místního gymnázia a využívání této zpětné vazby pro plánování výuky.

Výsledky vzdělávání žáků základní školy speciální jsou pravidelně vyhodnocovány. Účelná spolupráce mezi pedagožkami a asistentkami pedagožek vede k poskytování okamžité zpětné vazby a přijímání opatření dle aktuální situace.

Kvalita výuky je vhodně podporována vzdělávacími aktivitami v oblasti environmentální výchovy a vzdělávání, exkurzemi, návštěvou kulturních představení a výstav. Žáci mají možnost porovnat své znalosti a dovednosti v rámci předmětových i sportovních soutěží.

Škola je zapojena, případně organizuje široké spektrum projektů, jež zároveň rozvíjejí sociální, komunikativní a pracovní kompetence žáků. Účelně jsou zařazovány projektové dny na prvním stupni, které kladou důraz na práci žáků ve skupinách. Na druhém stupni je zařazován projekt Hrátky s rozvrhem, který podporuje kooperaci žáků napříč jednotlivými ročníky. Dále je dbáno na prevenci rizikových jevů. V šestém ročníku probíhá projekt Unplugged zaměřený mj. na zdravé vrstevnické skupiny, ve vybraných ročnících prvního stupně je realizován projekt Kočičí zahrada. V rámci spolupráce základní školy a základní školy speciální je účelně zařazován projekt Mikulášská nadílka. Dále ve škole v rámci druhého stupně pravidelně probíhá akce nazvaná Snídaně s panem školníkem, podporující rozvoj sociálních a občanských kompetencí žáků.

Efektivně nastavené školní poradenské pracoviště zajišťuje statutární zástupkyně druhého stupně, jež úzce spolupracuje s výchovnými poradkyněmi a metodičkami prevence. V rámci účinné spolupráce je také sledována situace v jednotlivých třídách, což ve školním roce 2023/2024 vedlo k vyhodnocení rizikové situace v jedné třídě a následnému opatření, jehož efektivita je sledována. Škola v nedávné době řešila případ šikany, účinnost přijatých opatření je rovněž monitorována. Prostřednictvím individuálních konzultací, pedagogické intervence či doučování škola napomáhá předcházení školnímu neúspěchu. V rámci kariérového poradenství škola spolupracuje s okolními školami, mj. byl zaveden projekt Obnova školních dílen či Den řemesel. Mezi obvyklé aktivity patří spolupráce s úřadem práce.

Součástí komunikace vedení školy s rodičovskou veřejností je ustálený systém dialogu se zástupci jednotlivých tříd. Partnerství se zřizovatelem se pozitivně projevuje zejména ve zkvalitňování prostorových podmínek, není však omezeno pouze na ně. Při spolupráci s řadou dalších subjektů ve městě vychází vedení školy z dlouhodobě osvědčeného rozdělení oblastí působení. Výběr partnerů spolupracujících se školou je důsledně veden snahou o všestranný rozvoj osobností žáků.

Závěry

Vývoj školy

- Od školního roku 2023/2024 je realizována výuka v přípravné třídě.
- Zkvalitnění v materiální oblasti s pozitivním dopadem na kvalitu výuky.

Silné stránky

- Důsledná podpora správných pracovních návyků žáků spojená s empatickým přístupem k nim na prvním stupni. (3.2)
- Pestré organizační formy a metody výuky na prvním stupni. (4.1)
- Systematicky nastavená a promyšlená spolupráce pedagožek a asistentek pedagoga v základní škole speciální zvyšující kvalitu výuky. (6.1)
- Realizace projektů zaměřených na rozvoj a podporu sociálních kompetencí a prevenci rizikových jevů. (6.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Absence efektivní diferenciací vzhledem k potenciálu jednotlivých žáků na druhém stupni, nebyly vytvářeny příležitosti k souvislému mluvenému projevu, sebehodnocení a vzájemnému hodnocení na druhém stupni. (4.2)
- Nedostatečně zařazované činnosti podporující rozvoj spolupráce na druhém stupni. (4.2)
- Jen výjimečně uplatněná práce s cíli hodin a jejich vyhodnocování na druhém stupni. (4.2)
- Absence systematického zjišťování výsledků vzdělávání žáků, analýza příčin neúspěchu a přijímání účinných opatření. (5.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činností školy

- Podporovat diferenciaci s ohledem na potenciál jednotlivých žáků na druhém stupni.
- Využívat vhodné příležitosti pro souvislý mluvený projev, sebehodnocení, vzájemné hodnocení žáků na druhém stupni.
- Zaměřit se na cíle hodin a jejich vyhodnocení poskytující kvalitní zpětnou vazbu všem zúčastněným na druhé stupni.
- Více zařazovat činnosti podporující spolupráci na druhém stupni.
- Aktivněji a systematicky zjišťovat výsledky vzdělávání žáků, analyzovat příčiny neúspěchu a přijímat účinná opatření.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k prevenci nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Koncepce rozvoje školy 2024–2028
2. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Do života na vlastních nohou, s platností od 1. 9. 2023
3. Třídní knihy, třídní výkazy
4. Zápisy z třídních schůzek, školní rok 2023/2024
5. Rozvrhy hodin, školní rok 2023/2024
6. Kniha úrazů, záznamy o úrazech
7. Dokumentace školního poradenského pracoviště
8. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2022/23
9. Záznamy z hospitací, školní rok 2023/2024
10. Zápisy z jednání pedagogických rad, školní rok 2023/2024
11. Školní matrika v elektronické podobě
12. Elektronické třídní knihy, školní rok 2023/2024

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Petra Koubková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Ludmila Dobalová, školní inspektorka

PhDr. Mgr. Milan Matějů, školní inspektor

Mgr. Miroslav Pospíšil, školní inspektor

Ing. Hana Vejvodová, kontrolní pracovnice

Mgr. Andrea Zadinová, školní inspektorka

7. 12. 2023